

UDVARHELYI HIRADÓ.

KÖZMIVELŐDÉSI, KÖZGAZDASÁGI ÉS KÖZEGÉSZSÉGÜGYI HETILAP.

53213

Előfizetési díj

vidékre postán, vagy helyben házhoz hozva:

Egészévre 4 ft.
Félévre 2 ft.
Negyedévre 1 ft.
Egyes szám ára 10 kr.

Megjelenik minden szombaton este.

Hirdetménydíj:

Háromszor hasábozott 5 garmondsor, vagy ennek helye 1 ft.
Bélyegdíj minden soronál 30 kr.

A szerkesztő lakása:

Botos-utca, ref. tanári lak, emeleti lakosztály.

Kiadóhivatal:

Becsek Dániel könyvnyomdája.

Előfizetési felhívás.

Ugy vélekedvén, hogy Udvarhelymegye száz-
ezernyi népének többféle bajával szemközt talán
hasznos tényező lehetne egy oly hetilap, mely tar-
tózkodván a politikától, leginkább a **köz-
mívelődés, közgazdaság és közegészség**
térein mozogna: elhatároztuk

„UDVARHELYI HIRADÓ”
címen egy hetilap indítását, mely újév első szom-
batján fogja pályafutását megkezdeni.

E célból előfizetési ívet nyitunk egészévre
négy, félévre **két**, negyedévre **egy** forinttal.
Az előfizetési pénz alóírtak akármelyikéhez uta-
sítható.

Sz.-Udvarhely, 1876 december 14-én.

Szakács Mózes, Becsek Dániel,
tulajdonos és felelős szerkesztő. kiadó.

Mit akarunk?

1847 és 1877! Egyik jelenti a régi
magyar társadalom zárszavát, a másik
pedig az újkori magyar társadalom har-
mencadik évét.

Hazánk 48 előtti vezéregyéniségei be-
látván t. i. a születési rendiségen ala-
pult magyar társadalomnak az európai népek
társaságában való tarthatatlanságát, 1848-ban
a nemzet jövőjének biztosítása céljából a sza-
badság, egyenlőség és testvériség varázsigei-
nek kíséretében az egyetemes magyar társad-
almat más alapra, t. i. az egyéni érték
alapjára fektették. És azóta nagy erőfeszítés-
sel foly a szervezkedési munka.

De a népek életében egy év csak egy
perc, s hogy az átalakítás nehéz munkája

még a harmincadik évben is csak lassan ha-
ladhat, természetes dolog. Sőt amiatt sem
szabad kétségbe esnünk, ha kénytelenek va-
gyunk szemlélni, hogy a nemeslelkű alapítók
szándékaitól éppen ellenkező eredmények is
mutatkoznak.

Mi szabja meg t. i. az újkori társadal-
munk alapját, az egyéni értéket? Leg-
inkább a műveltség és magyarság. S mit látunk
még ma is? Bizony sokszor műveletlenséget,
értelmi és erkölcsi tekintetben egyaránt és
látjuk a szegénységet ijesztő mértékben,
még ehhez az egyén testi elkorcsosodását, sat-
nyulását, mely hazánk némely vidékén épen
fajunk kipusztításával fenyeget. A tudatlan,
erkölcstelen, vagyótalan, beteges egyén ér-
téke pedig csekély lévén, a gyarló tagja
lehet az újkori társadalomnak, mert a
munkát nem bírja, ma pedig minden em-
ber annyit ér, amennyi munkára
képes.

Udvarhelymegye is egy tagját képezi a
magyar haza testének. Harmincadik éve, hogy

ez is küzd a magyarság elmaradott állami
alakítás nehézségeivel, s a rennebb elősorol-
tuk bajok közöttünk is ismeretesek. Pedig,
természetesen, megyénk területén is vannak té-
nyezők, melyeknek rendeltetése az egyéni ér-
ték megalapításának, emelésének eszközzése, s
így az újkori magyar társadalom, a ma-
gyar haza újabb megalapításának előmozdítása.

Lapunk is e fő célra, t. i. az újkori
magyar társadalom fejlesztésére, felvirá-
goztatására akar legalább Udvarhelymegye te-
rületén közremunkálni, midőn a közmívelődés,
közgazdaság és közegészség kérdéseit veszi fel
munkakörébe, óhajtván az egyén műveltségét

tudományban és erkölcsben emelni, vagyonos-
ságát előmozdítani és egészségét ápolni.

Célunkhoz képest egészen rendén való-
nak tartanók megyénk földét növényeivel,
állataival, vizeivel, levegőjével népünk mult-
jával, jelenével egyetemben a lehető legala-
posabban ismertetni, mert az önismeret
első szükségesség, pótolhatatlan kincs, enélkül
nincs kellő tájékozottság, ami pedig szük-
séges a teendők egymásutánjának megállapi-
tására, de egyelőre csakis a megyénk terüle-
tén létező és leendő közintézetek, intéz-
mények életének nyilvántartására
fogunk törekedni, természetesen csak oly mér-
tékben, amint ezt az illető intézetek, intéz-
mények tulajdonosai, vezetői bölcs belátásuk
szerint jónak látván, lapunkat, mint ajánlkozó
közeget, eszközt, felhasználni akarják.

Tolakodni nem fogunk, a tolakodás nem
keresünk, de kedves kötelességünknek tart-
juk a megyénk területén levő és leendő köz-
intézetek, intézmények vezetőit tisztelettel föl-
kérni: sziveskedjenek lapunkat belátásuk sze-
rint felhasználni, természetesen szemelött tart-

lapunk munkakörét.

A törvény alapján álló minden taninté-
zet jogosultságát elismerjük, s a testvéries
együttműködést óhajtuk.

Minden templom Isten háza, s ezért min-
denik hitfelekezet érdekét előmozdítani készek
vagyunk, lévén minden bölcsesség kezdete:
az Istennek félelme.

Politikával nem foglalkozunk ugyan, de
azért a község, megye és állam egyné-
mely intézkedései nem fogják figyelmünket
kikerülni, mert a család, iskola, temp-
lom, község, megye és ország mind az
egyéniért vannak.

T Á R C A.

Betegségemben.

Beteg vagyok . . . létem tavaszán
Sinlek, nehéz kórágyn aszván.
Erőm fogy, vész, alél.
Légért esengek: s kín a lég is,
Hő szomj epezt: s lángomra mégis
A hús csöpp mit sem ér.

E tűz, e láva, mely eremben
Lüktet, csapong vad küzdelemben,
Tudom jól, mit jelent:
Végű adó ez, mit az élet
Élőn csikar a béke végett,
Mit a halott nyeregd . . .

Legyen! . . . H bár még nem reméltem.
Van vigaszom: hogy éltem, éltem!
Ha nem soká: sokat!
A nap rövid volt. Oh, de fénye
Olyan sugárzó! Ennyi fényre
Kevés egy alkonyat!

Érzém az üdvöt: hogy lehellek.
Hogy mámorit viráglehellet.

S az ég reám tekint.
Mit szem belát, kebel beszívhat,
Hő sejtelem életre hívhat:
Enyém volt mind, de mind!

A porszemet ragyogni láttam
A dél hevén és megimádtam
Benne a végtelent.
Majd fölrepültem az egekbe
S porszemnek tűnt föl, ott lebegve,
A föld világa, lent.

S magas gyönyörtől el-betelten:
Lángszerelemben tárva leltam
A mélységek honát! . . .
S érzém, míg lelken kéjbe ring el:
Belé szédülni csábó inger
Mint tör valomon át!

Majd jöttek a nehéz, nagy eszmék:
Láttam: mi volt; térdem: mi lesz még?
Lesz-e szükség reám?
Szállunk-e síkra karddal, észszel,
Küzdvén dicsően, tszta kézzel
Éretted, oh hazám?!

— Igen, igen! Éltem, reméltem.
Egy századot csekélyre véltem
Szívem hevére nézt.
De az életfa reng . . . a lombok
Megganganak: s én porba omlok,
Nem várva, sejtve vést.

Nem is vihar tán . . . Ám elég volt!
Végmosolyom vedd fényes égbolt.
S te hű emlékezet
Mig hamvba dőlsz holt kincseiddel:
Avarfödött honodba vidd el
Utolsó könyvem!

. . . . Ah, bús szobám szűk öble tágul.
Egy körbe gyűl három világból:
Mi volt, van és mi lesz.
Hang, szín, alak fényes gomolyba,
Szétfoszladozva, összefolyva
Zsibong, ragyog, repes.

A Végtelen hullámi zúgnak! . . .
Belé vetem szívem, e búnak
S gyönyörnek serlegét.
Rokonöled ugy-e, kitarva?
Egykor te voltál abba zárva:
Ő olvad most beléd!

dat és önbecsérzet, továbbá a függetlenség. Mindezek szellemi gyümölcsei a munkásságnak.

De vele jár az anyagi is, t. i. a vagyonság. Ezzel is úgy vagyunk, mint a szellemi gyümölcsekkel; minél több a munkás egyén, annál több a vagyonos is; a többek vagyonsága képezi a nemzetek és államok vagyonságát és ezzel járó hatalmasságát, tehát tekintélyét is.

Egyes nemzetek tekintélye és hatalmassága ennél fogva a munkásság, a munkaszeretetre vihető vissza; azaz munkásság tartja fenn, teszi virágzóvá, tekintélyessé és hatalmassá a nemzeteket. A nemzetek életének alapja a munkásság; halálának oka pedig a munkátlanság, mert ezzel szokott járni a dőzsölés, elsatnyulás, mely utoljára is kiöli a nemzettestből az életerőt.

A történelem is valóban ezeket igazolja.

A munka tehát, vagy helyesebben téve le vizsgálódásom alapját: a munkásság, nevezetes társadalmi és nemzetgazdasági kérdés és megérdemli, hogy akár minden nap tüzetesen foglalkozunk vele.

Azon kérdés, hogy vajon egyes egyének hazánkban vagy hazánk egyes részeiben, vidékein, teszem pl. városunkban dolgoznak-e eleget, elég fontos kérdés arra nézve, hogy valaki ezt vizsgálódás tárgyává tegye.

Én megpróbálom azzá tenni. Hiszem, reménylem, hogy vizsgálódásom közben kiejtett szavaim nem fognak félre magyaráztatni. Magam előtt mentségem meglesz: jót akarok.

Dolgoznak-e eleget? Roszat mondanék, ha igent mondanék, mert volnának, kik eihinnék és csak kárukkal járna.

A legközelebbi delegacionális ülések alkalmával találkozott Jókai a legkiválóbb osztrák miniszterrel, Lasserrel. Többek közt kérde Jókai Lassertől, hogy vajon mi az oka annak, hogy Franciaország az 1870—71-iki véres harcok dúlása és a nagy hadi-sarc után is nagyobb jólétnek örvend, mint monarchiánk, hol nemcsak ama nevezetes „krach” idejében, hanem még ma is napirenden vannak a bukások.

Lasser azt mondá, hogy ennek oka az, hogy míg Franciaországban mindenki 20 éves korától fogva 40 éves koráig úgy dolgozik, mint a ló és úgy él, mint a kutya, azután pedig nem dolgozik, hanem úgy él, mint egy herceg; addig monarchiánkban 20 éves korától fogva 40 éves koráig úgy él mindenki, főképp pedig az, kire az atyja hagyott valamit, mint egy herceg, mi miatt aztán, ha 40 éves korán túl úgy dolgozik is, mint a ló, úgy koplal, mint a kutya.

Azonban ránk magyarokra nézve téved Lasser, amint Jókai megjegyezte és elismerhetjük, mert mi még 40 éves korunk után sem dolgozunk úgy, mint a ló, ha még úgy koplalunk is, mint a kutya.

Tehát többet kell dolgoznunk.

Kassai F. József.

KÖZEGÉSZSÉG.

Az egészség becse az egyesekre és valamely községre nézve.

Minden ember a társadalmi életben hivatva van arra, hogy helyét, melyet elfoglal, pontosan betöltse. A nőnek a családi körben épen úgy kell végezni teendőit, mint férjének a hivatalban, műhelyben, iskolában vagy bármely helyen, melyet állásánál fogva elfoglal.

Minden állásban levő egyénre meghatározható beccsel bír az idő, melynek viszonylagos értéke ugyan az állások foka szerint változó, de az abszolút becs állandó.

„Az idő pénz” már közmondásossá vált, ha belőle egy bizonyos mennyiséget elpazarlunk, annak megfelelő pénzértéket veszítünk el.

A betegség tágabb értelemben véve idővesztetés, s ha meghatározzuk ezen a betegség által elvesztett időnek az értékét, s meg hozzá yesszük,

hogy betegség miatt nemcsak dolgainkat nem tudtuk végezni, tehát időnket el kellett haszon nélkül vesztegetni, hanem még amellett pénzbeli kiadásaink is voltak, mint orvos- és gyógyszerdíjak stb., úgy meghatározhatjuk az egészség becset is.

Betegnek lenni legalább is annyi, mint kiérőszakolva semmit sem tenni, s valószínűleg ez is az oka, mondja Pettenkoffer, amiért a rest emberek oly örömet betegnek mondják magukat. Ha valamely munkás rest hétfőt, heverő napot csinál s ahelyett, hogy dolgoznék és keresne, a korcsában ül s a következő nap, ha ismét munkához fog is, korhelybőrben lévén, alig végez valamit, azon épen nem csudálkozunk, ha az ilyen ember semmire sem megy, sőt lassanként sokszor egészen korhelylyé válik, s a községnek terhére lesz; azonban a betegség is sokakat kényszerít heverő nap csinálására, habár korcsma helyett a kórházba mennek, vagy otthon fekszenek is. S ha ezek felgyógyulnak, gyakran ők is oly gyenge bőrben vannak, hogy dolgozni még egy darabig képtelenek, s így a naplopóktól és korhelyektől csak annyiban különböznek, hogy dologtalanságuk következményeit ártatlanul kénytelenek viselni.

Különböző egyének különböző időig szoktak betegek lenni, s így az egészség becset, vagyis a betegség okozta veszteséget az egyének és családokra vonatkozólag csak külön-külön lehetne egész határozottsággal feltüntetni. Lehet azonban általánosságban valamely községre, pl. Udvarhely városra kiszámítani.

Nem tesz nagy különbséget, ha általánosan véve a lakosok számát vesszük kiszámításunk alapjául, nem, mert azok közt ugyan sok gyermeket és öreget találunk, kik már, vagy még, rendes foglalkozásban nincsenek, s így a betegség alatt elvesztett idő becse, mit kiszámításunknál alapul vettünk, rájuk ugyan nem alkalmazható, de a tapasztalásból tudhatjuk, hogy a család tagjai ilyenkor vagy csak rendetlenül, vagy épen nem tudják folytatni rendes foglalkozásukat.

Ha az eddig felhozottakat mind összevetjük, úgy találjuk, hogy pl. Udvarhelyen az egyes betegekre naponként a munkavesztés és betegség miatti kiadás fejében 50 krnál kevesebbet nem számíthatunk, s ez összeg gyakran jóval nagyobb, de vegyük ezt további számításunk alapjául.

Hogy a felvett összeg már a minimum, azt a törvénykezési eljárásból is bizonyíthatni. Ha valaki testi sértést szenvedett, s bizonyos időig munkaképtelen lett, a bíróság nálunk, tekintettel ugyan az egyes sértettek foglalkozására, továbbá arra, hogy abból ő hasznof ne huzzon, csak kártérítést kapjon, 70 krtól 1 frtig szokott megítélni.

Az egyes emberek ugyan különböző ideig szoktak betegeskedni, egyesek talán egész évben sem betegek, s így a betegségi napokat egyesekre felállítani nehéz lenne, de nem általánosságban. A nagy kórházakban s orvosi feljegyzések alapján a statisztikusok kiszámították, hogy átlagosan véve minden ember egy évben 19—20 napig beteg, tehát körülbelül az időnek 5%-át, sőt valamivel többet, betegen tölt el, s így egy ember vesztesége lenne évenként 10 frt a betegség miatt.

Udvarhely város lakossága az 1870-iki népszámlálás szerint 4376 lélek, vegyük, hogy azóta a lélekszám szaporodott s ma áll 4500 lélekből, s minden lélekre véve az évi betegségi 10 frtot, az egész városra ebből évenként 45,000 frt veszteség háramlik minden évben.

Nagy tökélet képvisel ez a 45,000 frt évi veszteség oly kis városra mint Udvarhely, pedig kiszámítási alapul a legkisebb szám vétetett fel s a valóságban ennél jóval nagyobb.

Felvett számításunknál csakis egyszerű pénzbeli veszteséget vettünk, de van még egy más tényező is, mely emberiségi, közgazdasági tekintetben sokkal fontosabb, mint a betegség által okozott veszteség és kiadások, t. i. veszteség az életben és életerőben egy egész községre

nézve, mely veszteséget pénzérték szerint becsülni lehetetlen.

Ezért kell a községnek áldozni az egyesek egészségének megóvása végett, ezért fektethet minden község nagy összeget a közegészségügy előmozdítására, mert bár annak kamatait első sorban az egyesek élvezik is, de az egész összeget kapja vissza év végével, ha kevesebb lakós lévén beteg s rövidebb ideig tartván a betegség, kisebb lenne a közös összeg, a betegség miatti évi veszteség.

Ki mondhatná, ha pl. Udvarhely város azt érhetné el, hogy 5000 frt befektetéssel a közegészségügyön annyit segíthetne, hogy év végével nem 45,000, hanem csak 40,000 frt veszteséget érezne, hogy ez rossz gazdálkodás?

Hogy ezen befektetés valóban szükséges és hasznos, s hogy mikép értékesítették s értékesítik jelenleg is más előre haladottabb helyeken, arról máskor.

rt.

KÜLÖNFÉLÉK.

— A Konstantinápolyban konferenciázó diplomaták megállapodása szerint a fegyverszünet meg van nyújtva március 1-éig. Tehát tavaszig nem lesz háboru.

— Cegléd város Kossuth Lajost képviselőnek választotta. Kezd a román ebredezni az iránt, hogy öreg bujdosó, meglegelvén a hontalanság keserveit, ezuttal talán haza fog jöni.

— A „Pesti Napló” írja: Az ifjuság által Abdul Kerimnek adandó díszkard a „Nemzeti Szálloda” egyik szobájában van közzemlére kitéve, s azt folyton számos közönség látogatja. A kard igen értékes. Pengéje damaszk acél, s Mária Terézia idejéből való; körülbelül két és félujnyi széles. Egyik lapján, a markolat alatt, dombon a kettős kereszt látható, alatta e felirattal: „Deus, exercituum Pellator fortissime esto, mecum.” Másik lapján Magyarország védasszonya áll, e felirattal: „Maria, mater Dei, Patrona Hungariae, sub tuum Praesidium confugio.” A penge hátulsó lapján aranyozott betűkkel e szavak olvashatók: „A magyar ifjuság, Abdul Kerimnek, a djunisi győzőnek, 1876.” A kard markolata elefántcsont; vége arannyal van befoglalva, s a felső lapon aranyvésetben látható a magyar és török címer, melyeket a Duna választ szét és egy magyar és török kéz átkulesolva. A kard hüvelye vörös bársony. A hüvelyt ezüst foglalat futja végig két oldalán, mely alól öt ujnyi magasságu foglalatban végződik. Három helyütt három arannyal bevont csik futja keresztben át a hüvelyt, összekapcsolván a két oldalifoglalatot. A hüvely külső oldalán I. és II. Rákócy és Bethlen aranyból készült képei láthatók. Az alsó ezüst foglalatban egy török és magyar fog egymással kezert. A foglalat alsó végét 24 aranyból készült sárkány futja be. Ki van állítva a csinosan készült fehér és kék díszítésű vánkos, is, melyen a kard át fog nyujtatni.

× Városunknak rendezett tanácsu várossá átalakulása csak most fejeztetett tulajdonképen be, a városi képviselőlet és tisztikar ujjaalakulásával. Városunk képviselőtestülete, amint tudjuk, 24 viriliss, legtöbb adót fizetőből és 24 választott tagból áll. Ez utóbbiak megválasztása m. é. decemb. 23-án eszközöltetvén, megválasztottak: Asztalos Sándor, Kapca Lajos, id. Bodrogi Sándor, Márton János ügyvéd, Kassai László, Valencsik Ferenc, Kovács János ügyvéd, Tassaly Lajos, Szentés Gábor, Ilyés Ferenc földész, Kovács Sándor, Nagy Pál, Draudt Ferenc, id. Csépi Lajos, Ferenc János földész, ifj. Kassai József, Vas Károly, Péter Lajos, Ferenci György timár, Sándor István, Tamásovics Domokos, Simó János, Ugron Gábor és Zajzon Ferenc. A tisztújítás pedig részben m. é. dec. 31-én tartott meg, részben a jövő közgyűlésen fog megtartatni. Eddig megválasztottak: polgármesternek, közfelkiáltással: Solymosy Károly; rendőrkapitánynak, szavazattöbbséggel: Csépi Samu; tanácsosoknak, szavazattöbbséggel: Huszár Lajos és Szeme-

riai Lajos; tiszti-ügyésznek, közfelkiáltással: Kovács János ügyvéd; jegyzőnek, közfelkiáltással: Simó Ferenc; városi pénztárnoknak és adószedőnek, szavazattöbbséggel: Vorsatz Antal; számvevő és ellenőrnek, közfelkiáltással: Török Lajos; alkalmi pénztárnoknak, közfelkiáltással: Técsi István; városi orvosnak, közfelkiáltással: dr. Mezei Ödön, gyakorlóorvos és egy üres irnoki állásra, közfelkiáltással: Szeles Balázs.

Üdvözljük mind az újjalakult képviselőtestületet, mind az eddig megválasztott tisztikart; s midőn hivatásuk betöltésére és feladatuk megoldására nézve el nem fáradó és kitartó erőt és megjutalmazó öntudatot kívánunk; egyszer mind elvárjuk, hogy csüggedetlen bátorsággal és buzgó munkássággal fogják pártviszályoktól megrongált városunknak anyagi erejét restaurálni és jövőbeni jólétét előmozdítani. Szerencsét kívánunk minden jó igyekezetéhez mind a képviselőtestületnek, mind a tisztikarnak.

— **Jótekonyság.** A sz.-udvarhelyi szegények és munkastélyek javára 1876 évben adakoztak: Ugron Lázárné két darab felső öltönyt leányok számára, 1 drb kabátot, 1 téli felsőt, 2 kisebb öltönyt, 2 nadrágot, 1 mellényt, 1 pörköpenyt és 1 pár női cipőt; Konec Andrásné 3 drb gyermek felső öltönyt, 1 téli öltönyt, 3 nadrágot, 1 mellényt, 1 bársony felső öltönyt, 2 női kalapot; Szabó Domokosné 1 drb női bundát, 1 téli felsőt, 2 női inget, 2 női hálóöltönyt, 4 zsebkendőt és 3 pár harisnyát; Wohlrath József ezredorvosné 2 pár harisnyát és 6 sing szőttés kelmét; Kovács Jánosné 1 kabátot, 1 mellényt és 1 nadrágot; Simó Pálné 1 font steárin-gyertyát; Szakács Mózesné 1 font steárin-gyertyát; Kis Ferencné 2 font fotogént; Gyarmathy Ferencné 2 font fotogént; Fejérvári Lajosné 2 font fotogént; Lakatos Jánosné 2 font fotogént; Szabady Ferencné 1 frtot gyertyára; Ugron Lázárné 2 font steárin-gyertyát; Steinburg Ottóné 1 font steárin-gyertyát; Konec Lajosné 2 font steárin-gyertyát; Gyalokai Mózesné 1 font fotogént, Szabó Mártonné 2 font fotogént, Jánosi Mihályné 2 font steárin-gyertyát; Korondi Mózesné 1 1/2 font gyertyát; Zajzon Ferencné 2 font fotogént, Török Gáspárné 1 frtot

gyertyára; Kovács Jánosné 1 1/2 font gyertyát; Gyertyánfy Jónásné 2 font fotogént. Fogadják a nemesszivű adakozók a segélyezett árvák nevében köszönetünket. Sz.-Udvarhely, 1877 január 1-én. Az adományokat gyűjtő bizottság nevében: Kovács Jánosné, elnök.

— A helybeli róm. kath. leánynövelde növénydekei mult hóban két műkedvelő-előadást tartottak és pedig december 24-én: „A bethlehemi pásztornők” című 2 felvonásos színmű és „A néger leány” vigjáték 1 felvonásban adtak elő. Ki azon reménnyel ment az előadásra, hogy művészetet élvezzen: csalódhatott; de ki a leánykától nem várt egyebet bátorság s koruktól megkövetelhető ügyességnél: meg volt elégedve. Sajnos azonban, hogy nem regisztrálhatjuk, hogy a közönség részvételével is meg voltunk elégedve. Az összes bevétel 31 frt 53 krt tett. December 26-án „A kis lantosnő”, Schmidt Kristóf 5 felvonásos színjátéka adatott. A közönség részvétele ezen alkalommal még csekélyebb volt, mint az első előadás alkalmával. Bevétel is csak 28 frt 60 kr lehetett. Az összes jövedelem felerésze árva és szegény leánygyermek-tanulók segélyezésére, másrésze a város által létesítendő gyermekkert javára volt szárvá. A fennirt bevételekhez: 31 frt 53 kr, meg 28 frt 60 kr, összesen 60 frt 13 krt számítva még Gorgiás Gy. adótárnokné 2 frt és Daróci J. tanárné 1 frt adományait, az egész bevétel tesz 63 frt 13 krt; kiadás 29 frt 69 kr; marad tiszta jövedelem 33 frt 44 kr.

— **Megjelent az udvarhelyi reformált egyházmegye 1876-ban tartott két közgyűlésének jegyzőkönyve.** Szerkesztette Dáné Mózes, egyházmegyei főjegyző. Sz.-Udvarhely, 1876. Nyomatott Becsek D. betűivel. 8.-r. 30 lap. Ára 20 kr. Kapható Szakács Mózes, egyházmegyei iskolabizottsági elnöknel.

Továbbá: Emlékbeszéd, melyet az udvarhelyi reformált egyházmegye és a székely-udvarhelyi evang. reform. püspöki egyházköztség által néhai gróf Mikó Imre egyházkerületi főgondnok emlékeztetére közösen rendezett gyászünnepély alkalmával 1876 nov. 12-én Sz.-Udvarhelyen tartott Kelemen János, nagy-galambfalvi evang.

reform. lelkes és egyházmegyei közügyigazgató. Sz.-Udvarhely, 1876. Nyomatott Becsek D. betűivel. 8.-r. 16 l. Színes borítékban. Ára 10 kr. Kapható a helybeli könyvkereskedésben. Jövő számunk tárcája mutatványt közöl belőle.

— **Meghívó.** Az udvarhelyszéki ált. néptanító-egyesület udvarhelyjárasi fiókkörének számoltató és alakuló közgyűlését jelen év és hó 25-ére tűzöm ki, miről az egylet tagjait és barátait ezenel értesitem. Sz.-Udvarhely, 1877 január 2-ikán. Móric Gyula, egyt. elnök.

— **Sz.-udvarhelyi nők a felállítandó felekezetenélküli „Valeria-gyermekkert” alapítókéje javára folyó év és hó 13-án, a városháza nagytermében, műkedvelő-előadással egybekötött táncmultságot rendeznek.**

— **A sz.-kereszturi társalgóköri folyó év és hó 13-án a „Korona” vendéglő helyiségében zártkörű táncvigalmat rendez.**

— **A helybeli polgári olvasóköri bálja január 20-án lesz, a meghívók a napokban mennek szét.**

Piaci árak

a sz.-udvarhelyi hetivásáron 1877 január 2-dikán.

Tisztabúza	egy hektoliter	10 frt — kr.
Elegybúza	„ „	9 „ — „
Rozs	„ „	6 „ — „
Pityóka	„ „	3 „ — „
Zab	„ „	2 „ 50 „
Törökbúza	„ „	4 „ 50 „
Széna kötetlen	egy métermázsá	2 „ 50 „
Alomszalma	„ „	— „ 50 „
Tűzifa	egy köbméter	2 „ 50 „
Marhahús	egy kilogramm	— „ 32 „
Sertésbús	„ „	— „ 44 „

SZERKESZTŐI IZENET:

1. Kadichnak Budapesten. Szives ajánlatodat örömmel fogadtam. Kívánatod teljesítve lesz. A fővárosi levél térszűke miatt a jövő számra maradt.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: Szakács Mózes.

H I R D E T É S E K.

170—1876.

ig. t. jk. sz.

1—1

H I R D E T M É N Y.

A székelyegyleti első takarékpénztár 1877 február 11-én délelőtt 10 órán kezdve a takarékpénztár helyiségében **rendes közgyűlést** tart, a következő sorrenddel:

- Az eltávozott és lemondott igazgatótanácsosok vagy tisztviselők üresen hagyott helyének betöltése.
- A számadásvizsgáló bizottságnak a lefolyt évi üzletről szóló jelentéstétele s ennek tárgyalása.
- A mérleg megállapítása, a nyereség megosztása s az alapok feletti intézkedés.
- A kereskedelmi törvény értelmében tárgyalható indítványok feletti intézkedés.
- A pénztárnoki, könyvvezetői s más lehető fizetéseknek vagy napidíjaknak megállapítása.

Kelt Sz.-Udvarhelyt, 1876 december 29-én.

UGRON GÁBOR, elnök.

GYERTYÁNFY JÓNÁS VASKERESKEDÉSE

Sz.-Udvarhelyen ajánlja:

Épen most érkezett dús választékú raktárát kitűnő finomságu frank-, belga- és némethoni hatlövetű Lefauchaux rendszerű **revolverekből**, darabonként 6 frt 50, 7 frt 50, 8 frt 25, 8 frt 50, 9 frt 25, 10 frt 50, 11 frt 50, 12 frt 25, 13 frt 25, 14 frt 25, 14 frt 50, 16 frt 25 kron, *revolver-töltények és táskákból, feltűnően olcsó árakban,*

dús választékú raktárát

az ezüstöt teljesen helyettesítő, kitűnő jószágú és tartósságáról világhírű BMF jegyű **china-ezüst evő- és asztali eszközökből**, u. m. evő-, kávézó-, leves-, tej- és zöldségmérő-kanalak, evő- és oszonáló-kések és villák, káspallók, cukortartók, fogók, porzók, sótartókból stb., minden fajta **korcsolyákból**, szíjjakkal jól felszerelve, párja 1 frt 25 krtól 7 frt 50 krig,

teljesen berendezett raktárát

az annyira kedvelt, itt csaknem minden háznál használatban lévő olcsósága és tartósságáról ismert **porcellánszerű köcedényekből** és mindennemű más konyhai és asztali edények és eszközökből, épület- és butorvasalások s minden a vásárusi szakmába vágó cikkek ből.

Ajánlja magát továbbá egyházmegyei és községek részére, úgy egyes a meglévő harangokhoz alkalmazott hangu, mint több **összhangzóan zúgó, westpháliai öntött ACÉLHARANGOKNAK az eredeti gyári árakban** — csakis a hozatali költségeket és ágiót hozzászámítva — meghozatalára.

Ezen harangok, dacára annak, hogy tartósabbak az eddigi bronz harangoknál és szebb, teljesebb, már a megrendelésnél előre meghatározható zúgásuak, mégis körülbelül **csak félfannyi árúak, mint amazok.**

Régi megrepedett harangok lehető legmagasabb áron fizetésbe vétetnek. Bővebb felvilágosítással és árjegyzékkel készséggel szolgál

2—1

Gyertyánfy Jónás vaskereskedése.

KÖNYV, SZÉPMŰ- ÉS PAPIKERESKEDÉS

SZÉKELY-UDVARHELYEN.

Alförott becses tudomására hozom a nagyérdemű közönségnek, hogy kereskedésemben a *hazai irodalom termékeiből, mindennemű díszműárúkból, papir- és irodai, úgy rajzó-eszközökből* mindig nagy választékot tartok.

Bárhol megjelent és bárki által hirdettet könyveket és hangjegyeket, ha azok raktáromon nem volnának, az eredeti árakban pontosan meghozatok.

Előfizetéseket bárhol megjelenő újságok, szépirodalmi folyóiratok és szakközlönyökre elfogadok (így az előfizetőket fáradságtól és postai portófizetéstől is megkímélve) és törekvésem oda irányítom, hogy a n. é. közönség kívánalmainak minden tekintetben megfelelhessenek, miért is minél nagyobb mérvbeni pártolásért esdek.

Magyar és német nyelven **jól berendezett kölcsönkönyvtáram** úgy havonkénti, mint fél- és egészévi mérsékelt előfizetés mellett (illő feltételek mellett vidékre is) ajánlom. Teljes tisztelettel

GYERTYÁNFY GÁBOR.